

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

26. Cœnantibus autem illis accepit Iesus panem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

26. *Cœnantibus autem illis accepit Iesus panem.*

VT tota Christi actio & doctrina in mysterio Eucharistico quod hîc Matthæus alijque Euangelistę mira verborum breuitate, sed magna rerum ac mysteriorum copia describunt, dilucidè intelligatur, notandum ante omnia, Christum hac vltima nocte mortalis vitę suę triplicem Cœnam peregisse. Primam, qua stando paschalem agnum comedebat iuxta legis præscriptum, de qua discipuli dixerunt, *Vbi vis pascemus tibi comedere pascha?* Secundam, communem & familiarem, in qua discubuit cum discipulis suis, quam varijs interpositis sermonibus de proditore, vt hoc loco; de alia quadam contentione, vt apud Lucam; diu protraxit; & in qua poculũ libatorium more gentis illius omnibus suis propinauit, de quo Lucas ita scribit. *Accepto calice gratias egit, & dixit, Accipite, & diuidite inter vos. Dico enim vobis, quòd non bibam de generatione vitis, donec regnum Dei veniat.* Ad quam etiam secundam cœnam pertinet verba Matthæi hoc capite, *Dico vobis, non bibam amodo de hoc genere vitis vsque in diem illum, cum illud bibam nouũ in regno Patris mei.* Hęc enim verba prioribus simillima Christum ante Cœnam Eucharisticam dixisse ex Luca manifestè patet, vt postea latius diceretur. In hac secundã cœna surrexit, & discipulorum suorum pedes lauit, vt est apud Ioannem, cap. 13. *Et cœna facta, sup. Paschali: & paulo post, Surgit à cœna, & ponit vestimenta sua, &c.* id est, surgit à cõmuni & familiari cœna, quã more omnium Iudeorũ, finita solemnitate Paschali, cũ suis celebrabat. Nam post hanc ablutionem pedum iterum recumbit in cœna eadem, & turbatus spi-

Christus
triplicem
Cœnam
peregit.

Luc. 22.

ritu, de proditore suo verba facit, vt prolixè narrat in seqq. Ioannes. Qui de tertia & Eucharistica Cæna nihil quidem scribit, eo quòd cæteri tres Euangelistæ ante illū eam plenè descripsissent. Addit tamen de Iuda, *Cùm accepisset buccellam, exiuit continuò.* Quod ad Cænā Eucharisticam pertinere nemini dubium est, qui Iudam Dominici corporis participem fuisse agnoscit, quod clarè docet Augustinus tract. 26. in Ioan. & serm. 11. de verb. Domini, & Chrysof. homil. de prodicione Iudæ. Quum autem hunc de proditore sermonē Matth. & Marcus difertè ante Cænā Eucharisticā, Lucas verò post illam ponat, duos priores Euangelistas verum ordinem seruasse D. Ioannes postremò scribens quasi arbiter definiuit, narrans Iudā accepta buccella continuò exiuisse. Quod ergo Matthæus hīc dicit, *Cænātibz illis,* & Marcus, *Manducantibus illis, accepit Iesus panem,* &c. intelligendum est peracta iam secunda cæna familiari ac communi: quod expressius posuit Lucas dicens, *Similiter & calicem, postquā cænauit, dicens,* &c. id est, absoluta cæna communi. Quod in altera quoq; huius Sacramenti parte factum fuisse dubitari nō debet: tum quia diuelli vna pars ab altera non debuit, tum quia Lucas dicit, *Similiter & calicem.* Illud enim, *similiter,* non solum ad benedictionem & distributionem calicis, sed & ad temporis rationem ac similitudinem necessariò referendum est. Hæc diligenter annotāda sunt; tum quia alij aliter exponunt, omnium Euangelistarum contextu non satis expenso; tum quia ad alia circa hoc mysteriū intelligenda conducunt. Sic enim non solum à cæna Paschali noua Christi Cæna, à figura veritas distinguetur, verum etiam à cōmuni cæna, & communi pane ac vino, nouum & augustissi-

num mysterium seiungetur. Sic alia hæreticorū absurda refellentur, vt mox videbitur.

26. *Accipit Iesus panem, & benedixit.*

Cane
Euchari-
sticæ cir-
cunstan-
tia du-
plex.

1. Acce-
ptio panis
in manus.

2. Cir-
cunstantia
Benedi-
ctio.

NOTANDA hic duplex circumstantia in facto Christi, vt postea de verborum sensu certius constet. Prima est quod Cenam Eucharisticam & non Paschalem auspiciatus, de quo apud Lucam dixerat, *Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum antequam patior*, vt illa verba Tertull. libro 4. aduersus Marcionem, & Chrysostr. homil. 83. in Matth. exponunt, *accipit panem*. Accipiendo quippe hoc elementum, docet se in re accepta aliquid operaturum, non in sola mente aut speculatione præsentium Discipulorum. Sic Matth. 15. multiplicaturus septē panes, *accipit eos in manus*. Sic Ioan. 6. multiplicaturus quinq; panes, similiter *accipit in manus*. Sic hoc loco panem & calicem in manus accipiens, ostendit se circa res ipsas aliquid operaturū, non solum distribuendo, frangendo, & dando Discipulis, sed etiam benedicendo. Altera igitur circumstantia est quod pani & calici benedixit. Quod diligentissime ante omnia aduertendum est propter horum temporum hæreticos, qui verborum Christi horrendam corruptelam in huius circumstantiæ corruptione potissimū fundant. *Benedixit*, apud Matthæū & Marcum ad verbum panis est, *Ἐλογισας*; ad verbū calicis est, *ἔυχαριστας*, sicut & apud Lucam ad verbū panis. Neutrum verbū ad panem & calicē transferri patiuntur hæretici, sed ex verbis transitivis verba faciunt absoluta seu intransitiva. Matth. & Marc. ex Luca intelligendū esse ait hoc loco Calvinus, videl. *quod Deo gratias Christus egerit accepto pane & calice: ridiculos verò esse Papis-
tas,*